

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200536
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8224200536.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Kataríny Krochtovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, zastúpená advokátskou kanceláriou SLAMKA & Partners s. r. o., so sídlom Radlinského č. 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 50 120 000 D. E. F. G. G., A. XX, XXX XX H. - A. I. G. A., F.: XX XXX XXX, zastúpená advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 8Csp/7/2024-71 zo dňa 05.09.2024, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výroku I. tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni z titulu primeraného finančného zadostučinenia sumu 200,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

II. Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnom skončení veci samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou voči žalovanému domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 2.470,11 Eur.

2. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni z titulu primeraného finančného zadostučinenia sumu 1.235,05 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Vec právne posúdil § 3 ods. 5, § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 2 ods. 2 a § 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v konaní bolo preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník sp. zn. 1Csp/104/2021 v dôsledku procesnej obrany žalobkyne došlo k zamietnutiu žaloby. Nie je dôležité, či spotrebiteľ v konaní vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, je dôležité, či úspešne uplatní porušenie svojich spotrebiteľských práv, teda pokiaľ sa spotrebiteľ ako žalovaný v

konaní úspešne bráni tým, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské práva a z toho dôvodu bude žaloba zamietnutá, tak potom možno konštatovať, že spotrebiteľ úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva. Konštatoval, že žalobkyni jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ujmu v sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. V kontexte uvedeného dospel k záveru, že žalobkyňa splnila podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Následne sa prvoinštančný súd zaoberal výškou finančného zadosťučinenia. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný si vo vzťahu k žalobkyni uplatňoval finančné plnenie, na ktoré nemal nárok, vyvolal u nej stav právnej neistoty, ktorý musela riešiť podanou žalobou. Za primeranú výšku finančného zadosťučinenia s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľky, vo vzťahu ku ktorej žalovaný ako dodávateľ finančnej služby závadne konal, vystavil žalobkyňu stresovým situáciám a hrozbu sociálno- ekonomickú tiesnu, považoval sumu 1.235,05 Eur, čo predstavuje 1 sumy, o ktorú by sa žalovaný neoprávnene obohatil v prípade, že by žalobkyňa v pôvodnom konaní úspešne neuplatnila svoje práva. V prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že žalobkyňa v základe nároku bola plne úspešná, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto jej súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej 100 % z prisúdenej sumy.

5. Proti rozsudku v časti výroku I. a III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný namietajúc nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia. Má za to, že žalobkyňa žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku dôkazmi nepreukázala, dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia pritom spočíva na jej strane. Namietal, že z predchádzajúceho konania nevyplýva vznik negatívnych dôsledkov v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne z dôvodu porušenia jej spotrebiteľských práv právnym predchodcom žalovaného, t. j. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod. Poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa čerpala úver vo výške 5.000,- EUR, ktorý do dnešného dňa neuhradila, plnila len čiastočne v sume 1.233,32 EUR, čo však súd prvej inštancie nezohľadnil. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia nepovažuje za primeranú. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti zmeniť v súlade s jeho odvolacím návrhom. Navrhol, aby žiadnej zo strán nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

6. K odvolaniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa. Odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné. Sumu finančného zadosťučinenia priznanú súdom prvej inštancie považuje za primeranú a adekvátnu konaniu žalovaného, ktorý porušil povinnosti vyplývajúce mu zo zákona. Návrh žalovaného, aby žiadna zo strán nemala nárok na náhradu trov konania považuje za nedôvodný a v rozpore s so zákonom. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Uplatnila si trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Ďalšie vyjadrenia strán sporu do skončenia odvolacieho konania neboli súdu predložené.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že rozhodnutie v jeho napadnutej časti je potrebné zmeniť.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Keďže odvolanie nebolo podané proti II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vo zvyšku žalobu zamietol, tento výrok v zmysle ust. § 367 CSP nadobudol právoplatnosť.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou, a teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s

prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05).

12. K odvolacej námietke žalovaného, že rozsudok trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. b), pričom je nedostatočne odôvodnený, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok určuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku, ktoré sú presne uvedené v ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Z tohto ustanovenia sa dá vyvodiť aj záväzná logická štruktúra odôvodnenia. Po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom možno konštatovať, že tento súd vydal rozhodnutie, ktoré spĺňa požiadavky na odôvodnenie rozsudku podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedošlo. V prvom rade sa súd prvej inštancie riadne zaoberal tým, čoho sa strana žalobkyne domáhala, aké skutočnosti tvrdila, a aké dôkazné prostriedky označila, riadne sa zaoberal vyjadreniami žalovanej strany a prostriedkami jej procesnej obrany a taktiež komplexne posúdil čiastkové skutkové tvrdenia strán a tieto aj riadne vyhodnotil. V odôvodnení taktiež uviedol, ktoré z rozhodných skutkových okolností preukázané boli a ktoré nie. Odvolací súd v tomto poukazuje na skutočnosť, že do odôvodnenia súdu prvej inštancie je potrebné zahrnúť iba rozhodné skutkové okolnosti tak, aby rozsudok neobsahoval nadbytočné informácie. Súd prvej inštancie sa taktiež v odôvodnení zaoberal vyhodnotením dôkaznej situácie a obsahom predmetného rozhodnutia je aj riadne hodnotenie dôkazov, ako aj riadne opísanie úvahy súdu prvej inštancie pri ich hodnotení. Aj táto časť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie má logickú postupnosť. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie odcitoval právne normy a v ďalšej časti odôvodnenia vysvetlil, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval predmetnú odvoláciu námietku za nedôvodnú.

13. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal námietkou žalovaného o neprimeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia aj s ohľadom na skutočnosť, že žalobkyňa doposiaľ nesplatila ani len istinu úveru, ktorý čerpala vo výške 5.000,- EUR, no doposiaľ uhradila len sumu 1.235,05 EUR.

14. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne na to, aby žalobcovi mohlo byť priznané právo na primerané finančné zadosťučinenie. Z poslednej vety uvedeného zákonného ustanovenia tak možno vyvodiť, že týmito podmienkami sú: (i) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej predmetným zákonom alebo osobitnými právnymi predpismi a (ii) domáhanie sa primeraného finančného zadosťučinenia od subjektu, ktorý zodpovedá za porušenie konkrétneho práva alebo povinnosti.

16. Samotné ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa viaže vznik práva na finančné zadosťučinenie na úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a takýmto môže byť aj žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú teda formulované v ustanovení § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevylučuje možnosť žiadať

finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je možné považovať konanie žalobkyne, ktorá po tom, ako súd prvej inštancie zistil v základnom konaní, že uzatvorená spotrebiteľská zmluva je bezúročná a bez poplatkov a že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, za konanie v rozpore so zákonom, dobrými mravmi, prípadne za šikanózne uplatnenie práva.

17. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa bola v základnom konaní, vedenom na Okresnom súde Svidník sp. zn. 1Csp/104/2021, úspešná, keďže v dôsledku jej procesnej obrany došlo k zamietnutiu žaloby. Právoplatným ukončením konania bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

18. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť nielen funkciu satisfakčnú, ale aj funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi. Zároveň ho treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že sa dodávateľ konania, ktorého sa dopustil voči žalobcovi, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí.

19. Vo vzťahu k výške priznaného primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd uvádza, že zákon hovorí o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo má umožniť súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/652/2001, podľa ktorého, cit: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“ Primeraným finančným zadosťučinením sa odškodňuje ujma nemateriálnej povahy, preto nie je možné prihliadať iba na možnú hroziacu škodu v materiálnej sfére žalobkyne, ale je potrebné zohľadniť aj iné skutočnosti.

20. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/137/2016 zo dňa 24.05.2017)

21. Podľa názoru odvolacieho súdu pri rozhodovaní o výške finančného zadosťučinenia je potrebné prihliadnuť na postoj žalobkyne k plneniu si svojich záväzkov voči žalovanému ako veriteľovi. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že právny predchodca žalovaného žalobkyni poskytol úver vo výške 5.000,- EUR, pričom žalobkyňa doposiaľ z istiny zaplatila len sumu 1.233,32 EUR. Pokiaľ tak súd prvej inštancie žalobkyni priznal finančné zadosťučinenie vo výške 1.235,05 EUR, takúto sumu podľa odvolacieho súdu nemožno považovať za primeranú s ohľadom na všetky skutkové okolnosti danej veci. Je potrebné zdôrazniť, že základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, čo viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak sa stalo aj v prejednávanej veci. Odvolací súd má za to, že suma 200,- eur s poukazom na konkrétnosti súdnej veci nielen plne zodpovedá ochrane spotrebiteľky, ale má dostatočnú sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa žalovaný nedopúšťal recidívy.

22. Odvolací súd preto v zmysle vyššie uvedeného rozsudok vo výroku I. postupom podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobkyni priznal nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo vzťahu k žalovanému vo výške 200,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

23. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku na základe úvahy súdu. Žalobkyňu treba považovať

za plne úspešnú, keď mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto z jeho procesného úkonu závisela, výlučne od úvahy súdu. Žalobkyňa bola úspešná čo sa týka základu nároku na jeho priznanie a preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).